

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ: ΝΙΚΟΣ Ι. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ: ΑΧΑΪΑΣ

ΠΑΒ <u>2374</u>
07 ΦΕΒ. 2012

ΑΝΑΦΟΡΑ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ:

- Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

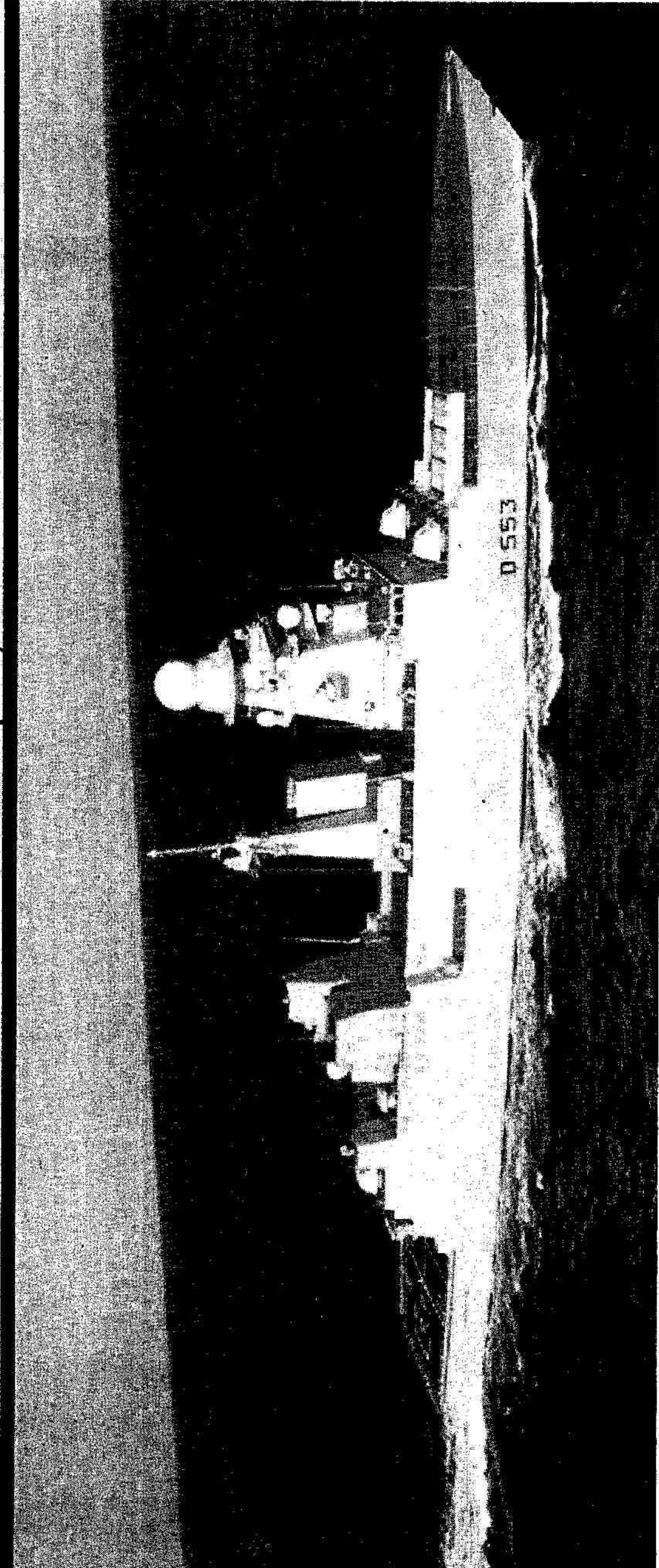
Θέμα: Μαζικός εκβρασμός ζιφιών στο Ιόνιο

Σχετικά με το δημοσίευμα που αναφέρεται σε μαζικό εκβρασμό ζιφιών στο Ιόνιο εξ αιτίας στρατιωτικών ασκήσεων.

Αρ. Πρωτ.
Πάτρα

Ο αναφέρων Βουλευτής

Νίκος Ι. Νικολόπουλος

Οδοωρής Τσιμπίδης
Διευθυντής του Ινστιτούτου
Θαλάσσιας Προστασίας
ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΟΣ

ήταν διασκορπισμένα σε μια τεράστια έκταση. Όταν χτυπηθούν με τον τόσο δυνατό ήχο και βρίσκονται σε κατάδυση πθανό να αισθάνονται πόνους ή δεν γνωρίζουμε τι άλλο, σημασία έχει ότι σταματούν την κατάδυση και ξεκινούν γρήγορη ανάδυση, πολύ γρηγορότερη απ' όση θα ήταν αν αναδύονταν σε φυσιολογικές συνθήκες με αποτέλεσμα να παθαίνουν εμβολή, παθαίνουν δηλαδή τη νόσο των δυτών», εξηγεί ο κ. Τσιμπίδης.

«Στη συγκεκριμένη περίπτωση τα ζώα που εκβράστηκαν στις ακτές ήταν μισοπεθαμένα, είχαν αιμορραγίες από το στόμα και ήταν σε κακή κατάσταση. Είναι η φυσιολογική αντίδραση που έχουν όλα τα θηλαστικά, μετάξύ αυτών και ο άνθρωπος, όταν αισθάνονται ότι είναι άρρωστα και δεν μπορούν να κολυμπήσουν. Προσεγγίζουν την πρώτη ακτή που θα βρουν. Αυτό έκαναν και τα ζώα. Εφτασαν εκεί τραυματισμένα και σε πολύ κακή φυσική κατάσταση».

«Κοιτάξαμε για δραστηριότητα εκείνες τις μέρες από ναυτοϊκές ή ελληνικές δυνάμεις του πολεμικού ναυτικού και δεν είχαμε καμιά τέτοια πληροφορία. Σίγουρα υπάρχει πληροφορία

για δραστηριότητα του ιταλικού πολεμικού ναυτικού 2/11 με 2/12 στη νότια Αδριατική και το Ιόνιο. Αρα, χρονικά συμπίπτει και προκαλεί βόσμες υποψίες για τα αίτια των μαζικών εκβρασμών», αναφέρει η Αναστασία Νίλιου, υδροβιολόγος και συντονίστρια δράσεων προστασίας στο ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΟΣ.

ΙΣΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Από τη πλευρά της, η Νίκη Παρδαλού, υπεύθυνη βιοποικιλότητας και φυσικών πόρων στο Δίκτυο ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ SOS, επισημαίνει ότι μέχρι να βγουν τα αποτελέσματα των ιστολογικών εξετάσεων «μπορούμε να κάνουμε εκκρίσεις και με βάση το παρελθόν που υπάρχει. Εκβρασμοί ζυφιών έχουν υπάρξει και στο παρελθόν στη περιοχή του κόλπου της Κυπαρισσίας, ύστερα από ασκήσεις του ΝΑΤΟ με χρήση σόναρ υψηλής συχνότητας και ενέργειας, οπότε γνωρίζουμε ότι υπάρχει άμεση διασύνδεση των δύο αυτών γεγονότων».

«Πρέπει να κληρωθεί ένα μορατόριουμ στρατιωτικών ασκήσεων τουλάχιστον στο ελληνικό Ιόνιο, αν όχι στο σύνολο του Ιονίου. Και αυτό δεν το λέμε απλώς, είναι κάτι που ήδη εφαρμόσαν οι Ισπανοί στα Κανάρια Νησιά. Μετά τους πολλαπλούς εκβρασμούς, με τελευταίο το 2004, η ισπανική κυβέρνηση απαγόρευσε τις στρατιωτικές ασκήσεις με χρήση σόναρ -είτε Νατοϊκές είτε εθνικές- στα νερά των Καναρίων Νήσων και από τότε δεν υπάρχει πια κανένας εκβρασμός. Το ίδιο θα πρέπει να μηθούν η Ελλάδα και η Ιταλία που έχουν βάλει τις υπογραφές τους σε διεθνείς συμβάσεις, αλλά δεν τις εφαρμόζουν», προτείνει ο κ. Φραντζίης.

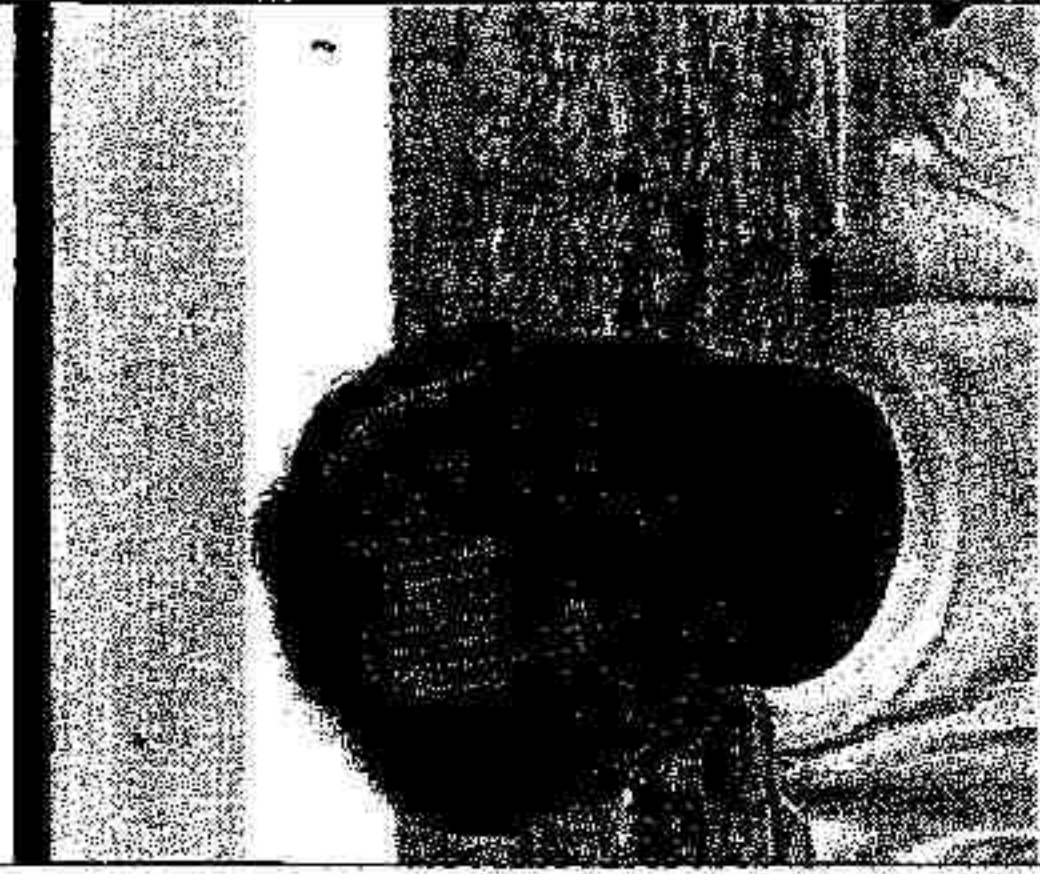
Υπάρχουν κάποιες σόναρ που εκπνέουν στις μεσαίες και χαμηλές συχνότητες, μη ακουστικές, αλλά με τεράστια σε κιλοβάτ ισχύ. Τα ακουστικά συστήματα των ζώων που βρίσκονται κοντά σε αυτές τις συχνότητες μπερδεύονται. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να ξεκινούν γρήγορη ανάδυση και να παθαίνουν εμβολή

ζώων, επειδή κάποια οδηγούνται προς την ακτή τα υπόλοιπα ακολουθούν παραμένοντας στο ίδιο κοπάδι λόγω αλληλεγγύης, κοινωνικής συνοχής κ.λ.λ.».

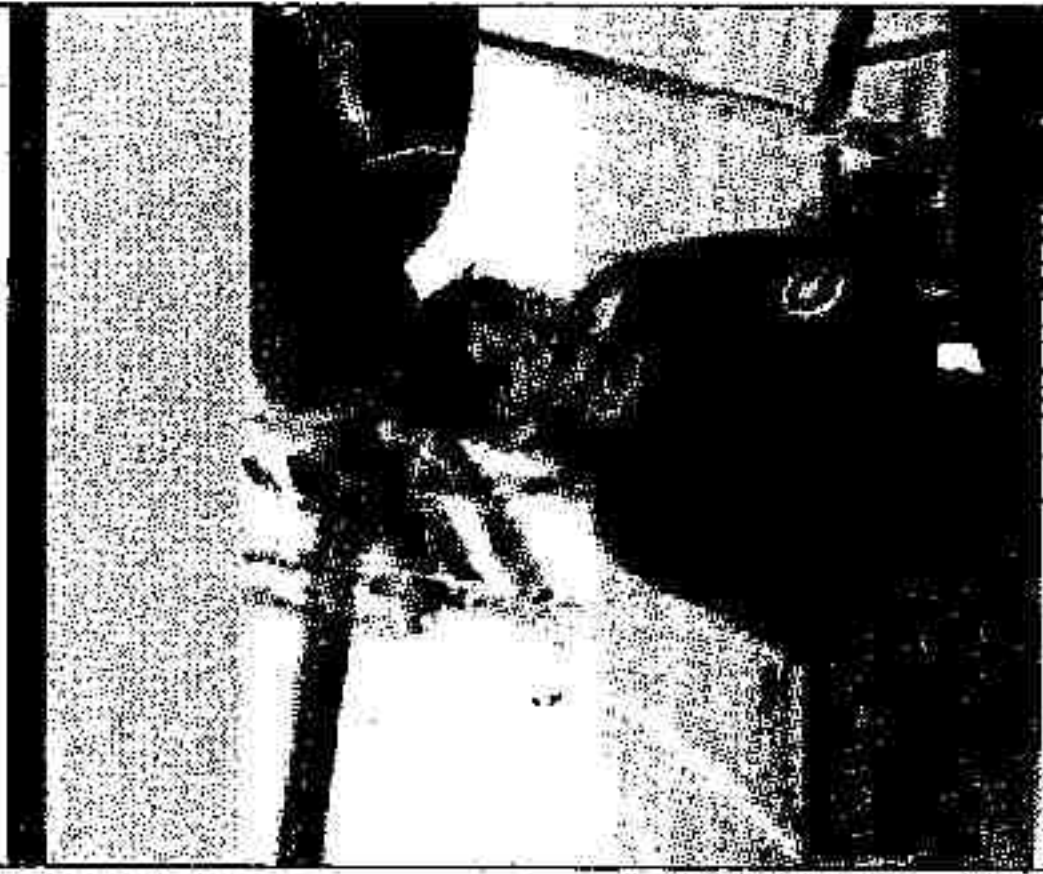
ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΜΒΟΛΗ

«Ο αιτιατός εκβρασμός ανήθετα, που πήρε τον ορισμό του από τον Κυπαρισσιακό το 1996, διεθνώς, έχει το εξής χαρακτηριστικό: πολλά ζώα εκβράζονται σε μικρό χρονικό διάστημα σε μια μεγάλη έκταση της ακτογραμμής. Δεν είναι όλα μαζί σε μια παραλία. Στη συγκεκριμένη περίπτωση στην Κέρκυρα το βορειότερο από το νοτιότερο ζώο απέχαν 25 χιλιόμετρα. Και όλα, αν και εκβράσθηκαν σε διαφορετικές ημερομηνίες, ήταν σε προχωρημένη κατάσταση σήψης, τέτοια που υποδηλώνει ότι όλα τα ζώα δέχθηκαν την αιτία εκβρασμού τους την ίδια μέρα, στις 30 Νοεμβρίου. Όταν έχουμε θανάτους που οφείλονται σε κάποια ρύπανση ή σε ένα βιολογικό φαινόμενο, όπως κάποια ίωση, οι θάνατοι έχουν μια έκταση στο χρόνο. Αν πέσει μια ίωση σε έναν οποιοδήποτε πληθυσμό δεν πεθαίνουν όλα την ίδια μέρα. Θα είναι ένα φαινόμενο που θα ξεκινήσει, θα κορυφωθεί και θα ολοκληρωθεί σε μια μεγάλη διάρκεια χρόνου. Τα χαρακτηριστικά του αιτιατού εκβρασμού υποδηλώνουν μια αιτία που είναι σύγχρονη και είναι ίδια σε πολύ μεγάλη έκταση», καταλήγει.

Την ανησυχία του για το περιστατικό εκφράζει και ο Θεόδωρος Τσιμπίδης, διευθυντής του Ινστιτούτου Θαλάσσιας Προστασίας ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΟΣ που το αποδίδει στη χρήση σόναρ: «Είχαμε 13 εκβρασμούς και άλλον έναν απέναντι στην Ηπειρο των Ιδίων ζώων. Φανταστείτε, όμως, ότι ελέγχουμε ή έχουμε εικόνα από μια πάρα πολύ μικρή έκταση της ακτογραμμής. Το 80% της ακτογραμμής δεν είναι προσβάσιμο. Φανταστείτε πόσα άλλα ζώα, λοιπόν, μπορεί να έχουν πεθάνει. Ήταν γιγαντιαία ζημιά και πιστεύουμε ότι εξίσου πολύ επικίνδυνη ήταν η εκπομπή. Απλά, γύρισε κάποιος ένα κουμπί και προξένησε όλη αυτή την καταστροφή. Υπάρχουν κάποια σόναρ που εκπνέουν στις μεσαίες και χαμηλές συχνότητες, μη ακουστικές, αλλά με τεράστια ισχύ με πολλά κιλοβάτ. Όσα ζώα βρίσκονται, επικοινωνούν και λειτουργούν κοντά σε αυτές τις συχνότητες μπερδεύονται τα ακουστικά τους συστήματα κάτι που έχει ως αποτέλεσμα να ξεκινούν γρήγορη ανάδυση και παθαίνουν εμβολή - αυτό που παθαίνει ο άνθρωπος και όλα τα θηλαστικά». «Ξέρουμε ότι αυτά τα σόναρ έχουν τρομακτική ισχύ και είναι πάρα πολύ επικίνδυνα. Τα ζώα αυτά που εκβράσθηκαν δεν ζουν σε κοπάδια. Είναι μοναχικά ζώα, ζουν ανά ένα, ανά δύο, άντε ανά τρία και

Αλέξανδρος Φραντζίης
Επιστημονικός υπεύθυνος
του Ινστιτούτου
Κητολογικών
Ερευνών ΠΕΛΑΓΟΣ

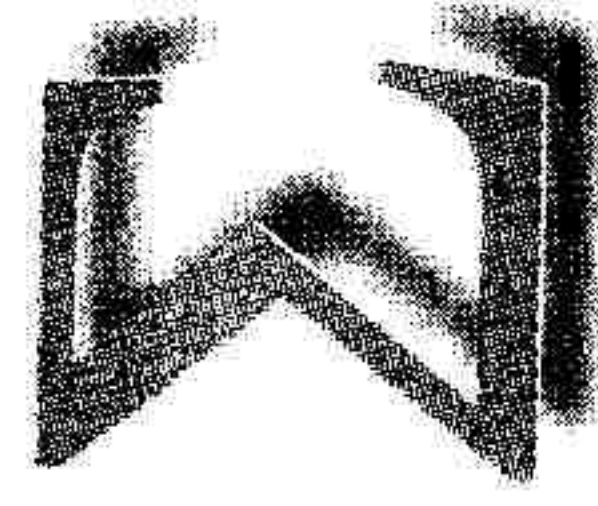

Αναστασία Νίλιου
Υδροβιολόγος και
συντονίστρια δράσεων
προστασίας στο
ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΟΣ

Αντιμέτωποι με ένα άκρως ανησυχητικό φαινόμενο έρχονται καθημερινά τον τελευταίο περίπου μήνα οι κάτοικοι των νησιών του Ιονίου και των παράλιων περιοχών της Αιτωλοακαρνανίας! Η θάλασσα έχει γεμίσει εκατοντάδες νεκρά ψάρια που ζουν σε μεγάλα βάθη, ενώ δεκάδες φάλαινες του είδους Ζιφίός έχουν ξεβραστεί στις ακτές της Κέρκυρας...

Σε στρατιωτική άσκηση αποδίδεται ο μαζικός εκβρασμός ζιφιών στο Ιόνιο

ΤΟΥ **ΤΑΣΟΥ ΣΑΡΑΝΤΗ**
sarantis@pegasus.gr

τη χρίση σόναρ που χρησιμοποιήθηκε σε στρατιωτική άσκηση του ιταλικού πολεμικού ναυτικού, που πραγματοποιήθηκε μεταξύ 27 Νοεμβρίου και 2 Δεκεμβρίου στη νότια Αδριατική, αποδίδονται οι μαζικοί εκβρασμοί ζιφιών στη δυτική Κέρκυρα από τις 30 Νοεμβρίου και μετά. Παρ' όλο που οι Έλληνες επιστήμονες αναμένουν τα αποτελέσματα των ιστολογικών εξετάσεων των νεκρών ζώων, θεωρούν δεδομένο ότι ο θάνατός τους προήλθε από τα πηχοεντοπιστικά συστήματα σόναρ που χρησιμοποιήθηκαν από το ιταλικό Πολεμικό Ναυτικό. «Σε ό,τι αφορά το περιστατικό στην Κέρκυρα, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία από τα χαρακτηριστικά του εκβρασμού, που ονομάζεται ατυπικός μαζικός εκβρασμός, ότι απία είναι πολύ ισχυροί ανθρωπογενείς ήχοι. Γι' αυτό δεν υπάρχει καμία αμφιβολία. Εκείνη τη μέρα στην περιοχή γίνονταν στρατιωτικές ασκήσεις από το ιταλικό ναυτικό στην περιοχή του Κόλπου του Τάραντα», λέει ο Αλέ-

Ξανδρος Φραντζής, επιστημονικός υπεύθυνος του Ινστιτούτου Κητολογικών Ερευνών ΠΕΛΑΓΟΣ. «Είναι ένα περιστατικό που δεν συμβαίνει για πρώτη φορά και συμπτωματικά ή μη η ανακάλυψη της αιτίας ξεκίνησε εδώ στην Ελλάδα πριν από πολλά χρόνια όταν το 1996 συνέβη ένας αντίστοιχος μαζικός εκβρασμός, πάλι ζιφιών, ενός κητώδους μεσαίου μεγέθους το οποίο φτάνει τα 5,5 ίσως και 6 μέτρα», επισημαίνει ο Αλέξανδρος Φραντζής. «Τουλάχιστον 20 από αυτά τα ζώα εκβράσθηκαν στον Κυπαρισιακό το Μάιο του 1996 και πέθαναν όλα. Τότε ασχοληθήκαμε με το περιστατικό και ανακαλύψαμε για πρώτη φορά στον κόσμο - και γι' αυτό έγινε και σάλος διεθνώς - ότι οφειλόταν σε στρατιωτικές ασκήσεις του ΝΑΤΟ που γινόνταν στην περιοχή, εκείνες ακριβώς τις μέρες που εκβράσθηκαν τα ζώα, στις οποίες γινόταν χρήση ενός στρατιωτικού σόναρ που εκπέμπει ήχους πολύ μεγαλύτερης έντασης και χαμηλής ή μεσαίας συχνότητας».

Όπως εξηγεί ο κ. Φραντζής «αυτό το σόναρ αναζητεί εχθρικά υποβρύχια, αλλά είναι τόσο δυνατός ο ήχος που αν εκπνεθεί

«Πρέπει να κηρυχτεί ένα μορατόριουμ στρατιωτικών ασκήσεων τουλάχιστον στο ελληνικό Ιόνιο, αν όχι στο σύνολο του Ιονίου. Και αυτό δεν το λέμε απλώς, είναι κάτι που ήδη εφάρμοσαν οι Ισπανοί στα Κανάρια Νησιά»

στο κατάλληλο βάθος στις ακτές της Μεγάλης Βρετανίας, με τις κατάλληλες συνθήκες μπορεί να γίνει ακουστικό στις απέναντι ακτές του Ατλαντικού στην Αμερική. Μιλάμε για ήχους εξαιρετικά καταστροφικούς για το περιβάλλον».

Και συνεχίζει: «Τότε λοιπόν ήταν η πρώτη φορά που ανακαλύφθηκε διεθνώς ότι αυτοί οι εκβρασμοί οφείλονται σ' αυτό το λόγο. Την επόμενη χρονιά επαναλήφθηκαν μαζικοί εκβρασμοί στο Ιόνιο, αυτή τη φορά λίγο βορειότερα στην Κεφαλονιά, κυρίως στη Ζάκυνθο και στη Λευκάδα και υπήρξε πάλι άσκηση του ΝΑΤΟ. Σε ό,τι αφορά την εκτίμηση για τα αίτια του εκβρασμού των ζιφιών στην Κέρκυρα ο κ. Φραντζής εξηγεί: «Τυπικός μαζικός εκβρασμός είναι αυτός που συνήθως προέρχεται από περιοχές όπως η Αυστραλία, η Νέα Ζηλανδία, όπου ένα μεγάλο κοπάδι από κητώδη - μπορεί αυτά να είναι μαυροδέλφια φουσπιές, ψευδόρκες - εκβράζεται όλο μαζί σε μια παραλία. Αν και τα αίτια στον τυπικό μαζικό εκβρασμό δεν είναι ξεκάθαρα, το βέβαιο είναι ότι, εξαιτίας της κοινωνικής φύσης αυτών των